

Slechts 1 procent 'onechte' kinderen

Het aantal kinderen dat niet verwekt is door hun 'echte' vader valt reuze mee, blijkt uit Leuvens onderzoek.

LUCAS BROUWERS

Liefdeskinderen zijn zeldzaam, koningskinderen nog zeldzamer. © Jochem Wijmands/photo news

Over vaderschap gaan de wildste verhalen rond. Tien, twintig of zelfs dertig procent van alle kinderen zouden door een andere man dan de partner van de vrouw zijn verwekt. Twijfelende vaders kunnen via internet een vaderschapstest bestellen. In tv-programma's als *DNA onbekend* zoeken kinderen antwoord op de angstige vraag of hun vader wel hun biologische vader is. Onzekerheid genoeg, maar hoeveel onechte kinderen worden er nu daadwerkelijk geboren? Dat blijkt reuze mee te vallen. Slechts 1 procent van alle kinderen in Vlaanderen is een 'bastaard'. En dat percentage is al vierhonderd jaar stabiel, blijkt uit onderzoek van de Katholieke Univer-

siteit Leuven, gepubliceerd in het blad *Proceedings of the Royal Society B*.

Maarten Larmuseau, evolutionair geneticus en eerste auteur van het artikel, kent de hoge percentages. Hij komt ze tegen in hoorcolleges en leerboeken. En in familiekring. 'Ik had een grootoom die zeer gepassioneerd de genealogie van onze familie uitploos', zegt hij aan de telefoon. 'Maar hij verloor alle zin daartoe toen hij in de pers vernam dat 5 tot 10 procent van de kinderen niet van de echte vader is.' Maar direct onderzoek naar vaderschap is schaars. Vaak gaat het om een bijvangst van medisch onderzoek. Duitse artsen schreven vorig jaar nog over kinderen die een beenmergtransplantatie van een ouder ondergingen. Ze zagen

dat slechts 0,94 procent van de patiëntjes een andere biologische vader had dan werd gedacht.

Maar dat is een cijfer van nu, een tijd waarin anticonceptie vrij beschikbaar en de seksuele moraal losser is. Hoe zat dat vroeger? De Leuvense genetici en sociologen zijn de eersten die biologisch vaderschap in historische context hebben onderzocht. Larmuseau en zijn collega's verzamelden stambomen en het DNA van 1.071 Vlaamse mannen. Voorwaarde voor deelname aan de studie was dat de proefpersonen konden aantonen dat hun oudst bekende voorouder in de mannelijke lijn vóór 1800 in Vlaanderen leefde. Van alle deelnemers werd een profiel van het Y-chromosoom gemaakt.

Trouw

Y-chromosomen erven net als achternamen over van vader op zoon. Als twee mannen volgens hun stamboom een voorouder in de vaderlijke lijn delen, moet hun Y-profiel ook overeenkomen. Als dat niet zo is, klopt de juridische stamboom niet met de biologische, en is er dus mogelijk sprake van overspel, of een onvermelde adoptie. Door zorgvuldig eigen stamboomonderzoek kon het team van Larmuseau zogoed als uitsluiten dat de juridische stamboom niet klopte.

Van de zestig koppels met een gedeelde stamboom waren er acht met een ongelijk Y-chromosoom. Dat lijkt veel, maar het betekent dat het percentage buitenechtelij-

ke kinderen per generatie de afgelopen 400 jaar rond de 1 procent lag, becijferden de Leuvense onderzoekers. Het is voor 95 procent zeker dat de uitkomst tussen de 0,41 en 1,75 procent ligt.

Een soortgelijk getal rolde uit een tweede onderzoek. Aan het einde van de zestiende eeuw migreerden katholieken uit Noord-Frankrijk naar Vlaanderen. Deze groep Franssprekende migranten integreerde snel in de Vlaamse samenleving. Als een vrouw met een Franse familienaam overspel pleegde, deed ze dat waarschijnlijk met een Vlaming met een Nederlandse achternaam.

Maar dat gebeurde zelden, concludeert Larmuseau. De Y-profielen van Vlamingen met Franse achternamen, zoals Larmuseau zelf, zijn

IN BEELD James Cameron is een kikker

Dit is *Pristimantis jamescameroni*, genoemd naar filmmaker en ontdekkingsreiziger James Cameron. De kikker woont boven op de geïsoleerde en slechts vijf vierkante kilometer grote top van een tafelberg ('tepui') in het noorden van Zuid-Amerika. Hij is zopas ontdekt en benoemd door Philippe Kok, amfibiespecialist bij het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen. Wegens zijn kleine woongebied is hij meteen op de IUCN-lijst van bedreigde diersoorten gezet. De tafelbergen van Venezuela, Guyana en Brazilië staan bekend als de 'Lost World', sinds Arthur Conan Doyle er een boek over schreef. Daarin worden boven op zo'n sinds miljoenen jaren geïsoleerde bergtop de laatste dinosauriers ontdekt. Voer voor verschillende films, waarmee we weer bij Cameron zijn beland. (pvd)

© kbfin